

بررسی تطبیقی ادله اثبات دعوی در امور حقوقی و قانون کار

ادله اثبات دعوی در قانون کار و سایر قوانین حقوقی با هم تفاوت دارند و شاید به همین دلیل گاهی وکلای حقوقی کم اطلاع از قواعد قانون کار در دفاعیات خود دچار اشتباهات فاحش می شوند که در این مقاله سعی می کنیم بصورت مختصر به آن پردازیم :

ادله اثبات دعوی در امور حقوقی اقرار، سند، شهادت، امارات، قسم می باشد در حالیکه این ادله در مراجع حل اختلاف کار به ترتیب شامل اقرار، اسناد و امارات می باشند. گواهی گواهان می تواند با رعایت شرایط ، اماره محسوب می شود. همانطوریکه ملاحظه می کنید شهادت در محاکم دادگستری بعنوان یک دلیل مستقل می تواند مستند حکم قرار گیرد اما در محاکم کار با رعایت شرایط اماره تلقی می شود. البته شهادت در قوانین حقوقی دارای شرایط و مختصاتی است که در صورت عدم رعایت آن اثری بر آن مترتب نخواهد بود.

حال برای آشنایی بیشتر شما با این دلایل آنها را برای شما بصورت مختصر تشریح می کنیم :

اقرار شاه دلیل مرجع رسیدگی کننده

"اقرار" عبارت از اخبار به حقی است برای غیر بر ضرر خود. (ماده 1259 ق.م) و مطابق ماده 1275 قانون مدنی : «هر کس اقرار به حقی برای غیر کند ملزم به اقرار خود خواهد بود.» در واقع اقرار اگر دلیل مستقیم حکم باشد قاطع دعوا خواهد بود و محکمه را از رسیدگی به سایر دلایل بی نیاز می کند. مطابق قانون مدنی انکار بعد از اقرار مسموع نیست و البته "اقرار هر کس فقط نسبت به خود آن شخص و قائم مقام او نافذ است و در حق دیگری نافذ نیست ..."

اسناد و انواع آن

قانون مدنی در تعریف سند نیز بیان می دارد؛ «سند عبارت است از هر نوشته ای که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد». بنابراین طبق این تعریف، دو عنصر «نوشته بودن» و «قابل استناد بودن در مقام دعوی و دفاع» از ارکان متشکله سند محسوب می شود. اسناد در قانون به دو دسته عادی و رسمی تقسیم می کند : «اسنادی که در اداره ثبت اسناد و املاک یا دفاتر اسناد رسمی یا در نزد سایر مأموران رسمی در حدود صلاحیت آنها بر طبق مقررات قانونی تنظیم شده باشند، رسمی است.» و اسنادی که فاقد این خصوصیات باشند مثل برگه تسویه حساب پرسنل، فروشنده های مشاورین املاک و ... اسناد عادی هستند. البته طبق ماده ۱۲۹۱ قانون مدنی، اسناد عادی در دو مورد اعتبار سند رسمی را دارند؛ ۱- طرفی که سند علیه او اقامه شده است، صدور آن از منتسب الیه را تصدیق کند. ۲- در محکمه ثابت شود که طرفی که سند را تکذیب کرده، در واقع مهر یا امضا کرده است.

جایگاه حقوقی اسناد رسمی و عادی

سند رسمی: طبق ماده ۷۰ قانون ثبت سندی که مطابق قانون به ثبت رسیده باشد، رسمی است و تمام محتویات و امضاهای مندرج در آن معتبر خواهد بود؛ مگر آن که جعلیت آن ثابت شود. بنابراین تنها با اقامه دلیل می توان علیه سند رسمی ادعای جعل کرد و "انکار و تردید نسبت به آن پذیرفته نخواهد بود."

سند عادی: "امضا" مهمترین رکن سند عادی است، اسناد عادی هیچ یک از ارکان سند رسمی را ندارد و تنها رکن سند عادی امضای منتسب‌الیه است. بنابراین طرف می‌تواند در مقابل ارائه سند عادی سکوت کند یا اصالت آن را بپذیرد یا می‌تواند خط، امضا، مهر یا اثر انگشت منتسب به خود را انکار یا نسبت به آن تردید کند. (ماده ۲۱۶ قانون آیین دادرسی مدنی)

مندرجات هر سند اعم از رسمی و عادی علیه اشخاصی که آن را امضا کرده‌اند و نیز قائم‌مقام قانونی آنها معتبر است و علی‌القاعده نمی‌توان آن را به اشخاص ثالث تحمیل کرد. اما به موجب ماده ۱۲۹۰ قانون مدنی اعتبار اسناد رسمی نسبت به اشخاص ثالث در صورتی است که قانون تصریح کرده باشد. بنابراین مفاد اسناد رسمی را چنانچه در قانون تصریح شده باشد، می‌توان به اشخاص ثالث تحمیل کرد مثل معاملات راجع به اموال غیر منقول (ماده ۷۲ قانون ثبت) مهمترین تفاوت اسناد عادی و رسمی قواعد حاکم بر تعرض‌پذیری است. بدین معنا که اولاً: تعرض‌پذیری اسناد عادی عام و فراگیر است و برای دفاع در مقابل اسناد عادی می‌توان از انواع تعرض اعم از جعل، انکار و تردید استفاده کرد. ثانیاً: تکرار تعرض به سند عادی امکان‌پذیر است.

امارات و اعتبار اثباتی آن

اماره در لغت بمعنای نشان و در حقوق اوضاع و احوالی است که به حکم قانون یا به نظر رسیدگی کننده دلیل بر امری شناخته شود. به عبارت ساده‌تر، در برخی از پرونده‌ها شرایطی وجود دارد که ممکن است بنا به تعاریف حقوقی دلیل محسوب نشود، اما نشان از چیزی (حقیقت و یا واقعیتی) داشته باشد، که به آن اوضاع اماره گفته می‌شود. بعنوان مثال وقتی کارگری مدعی کارکرد یک ساله خود در کارگاهی شده و کارفرما حضور او را انکار می‌کند، فیش‌های واریز وجه به حساب کارگر به میزان و زمان‌های مشخص می‌تواند اماره‌ای بر سابقه کار و دریافت حقوق کارگر تلقی شده و بر اساس آن رای صادر گردد.

در پایان لازم به توضیح است تلاش ما در این مقاله آشنایی شما کارفرمایان عزیز با راه‌های دفاع در محاکم کار می‌باشد و امید داریم این امر ادعاهای بی‌ارتباط با سرنوشت پرونده را کاهش داده و توجه شما و مشاوران شما را به اصل دفاع معطوف نماید. سپاس از این که ما را همراهی می‌کنید.

" مجد رضا مهرپویا - مشاور حقوقی روابط کار "